

МЕХАНІЗМИ БЕЗПЕКИ У МІКРОСЕРВІСНІЙ АРХІТЕКТУРІ

Виконав студент ІПЗ БП-4
Загравий Олег Сергійович

Науковий керівник
асистент кафедри, Андрощук Максим Віталійович

Актуальність

Незупинний розвиток програмної індустрії: продовження покращення ефективності реалізацій мікросервісних архітектур завдяки новим можливостям обладнання.

Зростання використання мікросервісних архітектур в індустрії.

Збільшення кількості застосунків на ринку, в тому числі мікросервісних.

Постановка задачі

Проблеми:

- Багато точок входу для потенційних атак у мікросервісних системах.
- Ризики пов'язані з архітектурою (комунікація, керування доступом, захист даних).

Мета:

- Дослідити різні аспекти безпеки в мікросервісних архітектурах.
- Розробити мікросервісний застосунок, забезпечений широким спектром заходів безпеки.

Завдання:

- Вивчити важливість та складність впровадження заходів безпеки у розподілених системах.
- Описати основні механізми забезпечення безпеки в мікросервісних архітектурах.
- Спланувати розробку промислового мікросервісного застосунку, включаючи вибір мов програмування та технологій.
- Розробити застосунок, починаючи з монолітної архітектури та завершуючи мікросервісною, з імплементацією заходів безпеки.
- Створити програмний продукт, забезпечений широким спектром заходів безпеки.

Дослідження механізмів забезпечення безпеки

Захист та аутентифікація

1. Захист на різних рівнях

- Розгляд різних шарів системи та визначення методів захисту на кожному рівні.

2. Аутентифікація та авторизація

- Аутентифікація: Перевірка ідентичності користувача перед наданням доступу.
- Авторизація: Керування правами доступу до ресурсів системи.

3. Логування та моніторинг безпеки

- Запис подій та моніторинг системи для виявлення потенційних загроз.

Дослідження механізмів забезпечення безпеки

Захист баз даних та стандарти

1. Захист баз даних

- Застосування методів захисту даних в базі даних для запобігання несанкціонованому доступу та втраті інформації.

2. Compliance, Standards

- Відповідність стандартам та вимогам щодо безпеки та конфіденційності даних (наприклад, GDPR, HIPAA).

Дослідження механізмів забезпечення безпеки

Шифрування та захист даних

1. Шифрування

- Застосування шифрування для захисту конфіденційності даних під час передачі та зберігання.

2. Аналіз інцидентів

- Виявлення та аналіз інцидентів безпеки для вдосконалення заходів захисту.

3. Зберігання резервних копій

- Регулярне створення та зберігання резервних копій для відновлення даних у випадку втрати чи пошкодження.

4. Фізичний захист

- Захист апаратного забезпечення та інфраструктури від несанкціонованого доступу.

Планування розробки застосунку

Для створення було обрано промисловий застосунок, тобто, C2 за рівнем NCSC (не військова система, власник даних відповідає за доступ).

Вибір мови програмування та технологій:

- Java: Популярна мова для розробки серверних додатків
- Spring Boot: Фреймворк, що спрощує створення та розгортання Java-додатків, забезпечуючи автоматичну конфігурацію та швидкий старт проєктів.

Вибір бази даних:

- Development – H2 Database: Вбудована БД для розробки та тестування
- Production – PostgreSQL: Високопродуктивна БД для production.

Модель бази даних

Модель обрано для розробки з актуальним розбиттям на мікросервіси.

Модель: Книжковий магазин

Функціональність:

- Зберігання книг: Управління інвентарем та наявністю книг.
- Користувачі: контроль над користувачами та їх можливостями.
- Замовлення книг: Обробка замовлень та управління кошиком покупок.
- Оплата замовлень: Обробка платежів та управління статусом оплат.

Розробка застосунку

Створення моноліту:

- Початкова розробка застосунку як єдиної монолітної архітектури.

Перехід від моноліту до мікросервісів:

- Розбиття на сервіси:
  - Виділення окремих сервісів з моноліту.
  - Додавання шлюзу (Spring Cloud Gateway) для контролю спілкування до сервісів та між ними.
- Забезпечення коректної роботи сервісів:
  - Тестування та інтеграція нових сервісів для забезпечення їхньої надійності та сумісності.

Контейнеризація:

- Використання Docker для контейнеризації сервісів.
- Управління та координація контейнерів здійснюється за допомогою Docker Compose для спрощення розгортання та керування контейнеризованими додатками.

Аутентифікація та авторизація

Аутентифікація:

- Реалізовано створення та перевірка JWT токенів на сервісі auth-service.
- JWT токен генерується з клеймами та нечутливими даними користувача, ролі користувача включно.
- Ключ для підпису токена передається через docker-compose та зберігається у .env файлі для забезпечення безпеки.

Авторизація:

- Додано секретний ключ до шлюзу для перевірки JWT токенів, що дає можливість ефективної перевірки токенів без необхідності звертатися до авторизаційного сервісу.
- Впроваджено механізм виходу з акаунту на шлюзі, який зберігає токени що були вже використані, і періодично видаляє їх за датою закінчення терміну дії
- Фільтрація маршрутів у шлюзі налаштована залежно від ролей, що містяться у JWT токені, для контролю доступу до ресурсів.

Transport Layer Security:

- Впроваджено TLS termination для забезпечення безпеки комунікації між сервісами.
- Створено та налаштовано keystore для зберігання сертифікатів та приватних ключів, що використовуються для TLS/SSL.

Захист від атак

Види атак та встановлені методи захисту:

1. DDoS/DoS:

- Фільтрація та обмеження трафіку: На рівні шлюзу розроблено механізм, який відслідковує та аналізує кількість запитів від користувачів, і блокує подальші запити при перевищенні порогу.

2. Bruteforce:

- Обмеження спроб входу та блокування: Розроблено механізм занесення IP адресів користувачів до чорного списку після 5 невдалих спроб введення пароля, та очищення після 24 годин.

3. SQL Injection:

- Використання параметризованих запитів та ORM: Для захисту від SQL Injection застосовано підготовлені запити та методи Spring Data JPA, що автоматично екранують спеціальні символи, забезпечуючи захист бази даних від шкідливих SQL-запитів.

Захист від атак

Види атак та встановлені методи захисту:

4. Session fixation:

- Використання JWT з шифруванням, контроль дати закінчення дії (expiration date) та механізму виходу для ускладнення атаки.

5. Sensitive data exposure:

- Заборона доступу та захист конфіденційних даних: Блокування доступу до ресурсів з конфіденційною інформацією для авторизованих/не авторизованих користувачів. Використання шару DTO для контролю доступу до чутливих даних.

6. Man-in-the-Middle:

- Обмеження доступу та захист комунікації: Обмеження доступу лише до шлюзу та використання HTTPS та TLS для забезпечення безпеки комунікації між клієнтами та сервісами.

7. Zero-day exploits:

- Стабільне програмне забезпечення та швидка реакція: Використання стабільного ПЗ та його залежностей, обмеження версій, і швидка реакція на виявлення вразливостей для захисту від атак Zero-day exploits.

Висновки

Результати

- Аналіз мікросервісної архітектури:
  - Проаналізовано мікросервісну архітектуру та її вразливості безпеки.
  - Розроблено промисловий мікросервісний застосунок з урахуванням кращих практик та заходів безпеки.
- Аналіз вразливостей:
  - Проведено докладний аналіз вразливостей розробленого застосунку.
  - Виявлено слабкі місця та потенційні загрози для безпеки системи.
- Заходи забезпечення безпеки:
  - Розроблено та впроваджено заходи для мінімізації ризиків.
  - Захищено систему від потенційних атак з мінімізацією втрати продуктивності.

Подальші шляхи розвитку

- Логування та моніторинг:
  - Впровадження повної системи логування та моніторингу для ефективного виявлення помилок та критичних ситуацій.
- Аналіз коду:
  - Проведення статичного та динамічного аналізу коду з метою виявлення потенційних вразливостей та їх усунення.
- Відмовостійкість:
  - Впровадження відмовостійкості та тестування під час масштабування сервісів для забезпечення стабільної роботи системи.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ